

19.12.2018

OM
A
LAHTI

Lahti – maineensa veroinen?

**Erätauko-keskustelu
tyytymättömyydestä Lahdessa**

Yhteenveto keskustelusta

Taustatietoa keskustelusta

Lahden kaupunki halusi saada syvempää ymmärrystä siitä, miksi ilmapiiri ja tutkimukset viittaavat siihen, että Lahdessa on paljon tyytymättömyyttä. Erätauko-keskustelu lahtelaisten kokemuksista järjestettiin Harjulan Setlementin tiloissa 11.12.2018, teemalla: *Lahti – maineensa veroinen?*

Mistä tilaisuudessa oli kyse?

Keskustelu oli dialogi, jolla pyrittiin ymmärtämään paremmin lahtelaisten kokemaa tyytymättömyyttä ja sitä, mistä se kumpuaa. Dialogissa pyritään rakentamaan ja tasavertaiseen keskusteluun sekä toisten ymmärtämiseen, mutta ei yksimielisyyteen. Tavoitteena oli tuottaa syvempää ymmärrystä aiheesta ja uusia oivalluksia osallistujille.

Osallistujat

Dialogiin osallistui 53 kutsuttua keskustelijaa. Heidän joukossaan oli eri-ikäisiä ja -taustaisia lahtelaisia, jotka ovat erilaisissa elämäntilanteissa. Mukaan saatiin myös muualla kuin Lahdessa asuvia, median parissa työskenteleviä, päättäjiä, kaupungin työntekijöitä, kolmannen sektorin edustajia, taiteilijoita, maahanmuuttajataustaisia, yrittäjiä ja opiskelijoita: joko Lahteen tyytyväisiä tai tyytymättömiä ihmisiä. Keskustelun fasilitoivat Lahden kaupungin edustajat Tia Mäkinen, Pauliina Tuominen, Henrik Saari, Olli Toivonen. Kirjurina toimivat Tiia Yrjölä, Tarja Laitinen, Niina Savolainen ja Sari Knuuti.

Keskustelun paketointia

Mistä olimme samaa mieltä? Entä eri mieltä?

Keskusteluissa toistui näkemys, että lahtelaisilla on tapana vähätellä kotikaupunkiaan. Kaupungin hyvistä ja huonoista puolista sen sijaan löytyi hajontaa. Samasta asiasta - kuten siitä onko Lahdessa kiinnostavia paikkoja tai saako kaupungilta tarpeeksi tietoa – oli keskustelijoilla vastakkaisia kokemuksia.

Mitkä asiat jäivät epäselviksi?

Keskustelujen pohjalta tulkitsimme, että tyytymättömyys ei liity yksittäiseen asiaan, vaan asia on monitahoinen. Tyytymättömyys on oikea, olemassa oleva ilmiö, mutta vaikeasti määriteltävissä.

Mistä ei puhuttu?

Kaupungin palvelut eivät juurikaan nousseet esiin keskustelussa. Osa koki myös, että keskusteluissa ei sukkellettu tarpeeksi syväälle arvoihin.

Mistä aiheista ja keiden pitäisi jatkaa keskustelua?

Keskustelua aiotaan jatkaa kukin omalla tahollaan. Toivottiin myös, että lahtelaisilla olisi luontevia kohtaamispaikkoja, joissa tavata erilaisia ihmisiä. Ehdotettiin mm. lahtelaisten yhteisiä torikahveja tai puhujankulmausta kauppatorille. Kaupunki voisi jatkaa keskustelua esim. asukastilaisuuksissa.

Ryhmä 1 - osallistujien keskeisimpiä oivalluksia

- Ihmisten kohtaaminen silmästä silmään on vaikeaa ja sitä tulee kehittää.
- Kun asukas lähestyy kaupunkia (viranhaltijaa/päätäjää), tuntee hän usein itsensä vähätellyksi tai väistetyksi.
- Kuulluksi tulemisessa on jotain vikaa, mutta mitä?
- Kohtaamistaidot - Merkityksellinen kohtaaminen edellyttää osaamista, tahtoa ja molemminpuolista läsnäoloa --> sitä voi siis kouluttaa ja harjoitella.
- Meidän pitää osata ymmärtämään toistemme ja pyrkimään tukemaan toisiamme esteistä huolimatta.
- Määrärahojen puute aiheuttaa resurssipulaa, josta tulee kiireyttä, joka johtaa kireyteen, joka johtaa lopulta välinpitämättömyyteen eikä ihmisyydelle ole enää sijaa. Muuten kiva kaupunki.
- Välinpitämättömyys pois kuin myös turha nillitys!
- Lahti - Suomen persläpi. NO, EI OLE! Meillä on täällä valtavasti hyvää ja hyviä ihmisiä, kohdelkaa meitä sellaisina. ♥
- Positiivista on vaikea tuoda esiin dissaamatta toisen negatiivista kokemusta.

Ryhmä 2 - osallistujien keskeisimpiä oivalluksia

- Osallisuuden, yhteisöllisyyden, kuulumisen ja kuulluksi tulemisen tarve on ilmeinen. Miten se sopii kiireiseen arkeen? Pitää tunnistaa ja nähdä uudenlainen yhteisöllisyys.
- Kaupunkiin tulisi saada lisää pitovoimaa, keinoina mm. yhteisöllisyys, työ-, opiskelupaikat jne.
” Jos halutaan muuttajia Lahteen, ”hähmäinen” fiilis ja yhteisöllisyyden puute pitää saada pois sekä palveluita parantaa.”
- Ihmisille tulee sivullisuuden tunne yksilöllisistä lähtökohdista, joita toiselle ei välttämättä tule mieleen. Miten kaupunki voisi olla riittävän monimuotoinen?
- Yhdistystoiminta on vanhemmalle väelle tärkeää. Nuorempi polvi ei koe tarvetta järjestäytymiseen, mutta haluaa tai kaipaa yhteisöllisyyttä ja kuulluksi tulemistä.
- Miten jatketaan: kaupungin pitää ottaa vastuuta asian mahdollistamisesta ja edistämisestä. Keskustelua pitäisi jatkaa siitä mihin se tässä päättyi.
- Ihmisten näkökulma keskiöön.
- Keskustelu kaupungin maineesta tulisi aloittaa arvoista, kuten yhdenvertaisuudesta.
- Kukaan ei halua olla sivuroolissa omassa kaupungissaan.

Ryhmä 3 - osallistujien keskeisimpiä oivalluksia

- Onko aktiivinen yhteisöllisyys kadonnut Lahdesta? Puuttuuko kuulumisen tunne? Ennen sosiaalinen verkosto oli isompi ja laajempi.
"Kun on halua kysyä ja kuunnella, löytyy paljon enemmän yhdistäviä tekijöitä kuin niitä erottavia. Ihmisten loittoneminen toisistaan on huolestuttavaa, jopa pelottavaa; osattomuuden kokemus. Yhteisöllisyys voi syntyä pienestä."
- Onko tyytymättömyys jo joidenkin kohdalla kroonistunut? Koetaanko toivottomuus tyytymättömyytenä? Onko taustalla 90-luvun laman vaikutuksia?
"Lahdessa voi olla ihmisryhmiä, jotka jäävät palveluiden ulkopuolelle, ja heidän tyytymättömyys on varmasti aito tunne." "Mitä voi tehdä semmoiselle tyytymättömyydelle, joka puristuu jo sellaiseksi tunteeksi joka ahdistaa ja vihastuttaa ihmistä. Kokemusmaailmat ovat vahvasti eriytyneet."
- Lahden kaupungin toimimattomat prosessit; kuullaan mutta ei kuunnella. Kaupunkilaiselle jää tunne, että asiat on päätetty jo etukäteen. Onko kaupungin viestintäkulttuuri avoin?
"Palautteen palaute → jokainen tuntee tulleensa kuulluksi."

Ryhmä 3 - osallistujien keskeisimpiä oivalluksia

Yhteisön näkökulmasta

- Lahden me-ääni on hyvä löytää. Sen voi löytää esim. yhteisöllisyyttä parantamalla vaikka pienemmissäkin mm. yhdistys-, kulttuuri-, urheilu- ja nuorten ryhmissä.
- Vuorovaikutuksen merkitys yhteisöllisyyden ja asenneilmapiirin muodostumiseen
- Yhteisymmärrys asioiden tilasta, tarttukaa toimeen!
- Tarvitsemme Lahdessa uusia kohtaamisen paikkoja/tiloja, jotka edistävät eri ryhmien välistä vuoropuhelua.
- Luodaan mahdollisuuksia aidoille kohtaamisille ja yhteisöllisyydelle.
- Tyytymättömyyttä ei tarvitse kokonaan kitkeä pois. Sitä tarvitaan, jotta ymmärretään, mitä tarkoittaa kun on tyytyväinen.
- Tyytymättömyys voi myös olla merkki siitä, että välitetään. Lahti - tuo salarakkaiden kaupunki. Lahti tarvitsee uuden rakkaan itsestään.

Ryhmä 3 - osallistujien keskeisimpiä oivalluksia

Yksilön näkökulmasta

- Voin omilla teoillani tehdä kaupungin, tyytyväisen kaupungin <3
- Kokemusmaailmamme ovat hyvin erilaisia. Toisen kokema voi olla minulle näkymätöntä. Jos ei tule ymmärretyksi, turhautuu. Vuorovaikutus voi auttaa.
- Suhtautuminen Lahteen on kuin suhtautuminen omiin vanhempiin.
- Periaatteessa ollaan samoilla linjoilla vain painotukset poikkeaa!
- Pitäisi päästä pois itsekeskeisyydestä ja vastuuta pitäisi jokaisen ottaa omasta elämästään enemmän, eikä vartoa kaikkea muualta.
- Omistajuus/osallisuus
- Suurin oivallus: Lahteen täytyy saada jonkinlaista yhteisöllisyyden tunnetta ja henkeä. Ihmisten pitää olla avoinmielisempiä erilaisiin mielipiteisiin ja ajatuksiin. Myös saa olla rohkea ja uskaltaa tutustua myös uusiin lahtelaisiin. Kiitos! <3

Ryhmä 4 - osallistujien keskeisimpiä oivalluksia

- Kaupungissa positiivisuuden puutetta ja myös media nostaa mielellään esiin vain negatiivisia asioita. Vaatii rohkeutta kertoa Lahden hyvistä asioista.
”Miksei me prassaila niillä aidosti hienoilla asioilla joita meillä on? Huudetaan täysillä niistä hyvistä jutuista. Mutta samalla tunnistetaan ne huonot jutut ja huudetaan myös niiden puolesta.”
- Pyörimme helposti samanlaisten ihmisten kanssa; tarvitaan yhteisymmärrystä eri ryhmien välille, meidän kaikkien Lahti.
”Havahduin siihen, että lahtelaisia on monenlaisia. Itse tulee liikuttua oman ikäisten ja ”samassa kuplassa” sijaitsevien seurassa, mutta eihän se ole koko totuus lahtelaisista. Miten tutustuisi edes hyvänpäiväntuttuuden tasolla muihin kupliin? Jos tuntisi muita, ei tarvitsisi kyräillä.”
- Usein harmin ja ilon aiheet ovat tosi pieniä. Onko lahtelainen kulttuuri olla tyytymätön?
”Tyytymättömyys Lahteen ja asioihin Lahdessa ei tarkoita sitä, että Lahti olisi huono tai huonompi kuin muut. Se voi olla jopa parempi ja siitä voi tyytymättömyyden kautta kehittää entistä paremman. Ehkä jopa parhaan.”

Työryhmän tulkintaa keskusteluista

Keskustelu liikkui laajalla skaalalla, mutta tietyt teemat toistuivat kaikissa ryhmissä. Keskustelujen pohjalta tulkitsimme, että tyytymättömyys ei liity yksittäiseen asiaan, vaan asia on monitahoinen. Lahtelaisten tyytymättömyys on oikea, olemassa oleva ilmiö, mutta vaikeasti määriteltävissä. Kokemukset ovat henkilökohtaisia ja tyytymättömyyden syyt moninaisia. Harvoin kukaan on 100 % tyytymätön, mutta tyytymättömyys voi myös kroonistua, jos kokee ettei tule kuulluksi.

Suhtautuminen Lahteen on kuin suhtautuminen omiin vanhempiin – kritiikki on rankkaa, mutta rakkaudella annettua. Lahteen ei oltukaan niin tyytymättömiä kuin oletettiin. Lahtelainen on jopa ylpeä kotikaupungistaan.

Yhteisöllisyys, omasta kuplasta ulos murtautuminen ja eri tavoilla ajattelevien ihmisten kohtaaminen koettiin avainasiaksi. Tunne siitä kuullaanko minua ja miten minut kohdataan, on tärkeää. Lahtelainen haluaa olla aktiivinen ja osallistua.

Työryhmän tulkintaa keskusteluista

Keskustelijoiden viesti Lahden kaupungille oli, että päättäjät ja virkamiehet koetaan etäisenä. Lahden kaupungilta toivottiin viestinnän avoimuutta ja asukkaiden mukaan ottamista päätöksentekoon ja kaupungin kehittämiseen varhaisessa vaiheessa. Muuten vaarana on tunne näennäisvaikuttamisesta; että asiat on jo päätetty siinä vaiheessa, kun ne tuodaan esille.

Kun asukas lähestyy kaupunkia, hän ei saa tuntea itseään vähätellyksi tai väistetyksi. Kaupungilta toivotaan asukkaille tasapuolisia mahdollisuuksia osallistua. Kaivataan myös tukea omaehtoiseen tekemiseen, esimerkiksi rahallista tukea, tiloja jne.

Palautetta keskustelusta

Palautekyselyyn vastasi 41 osallistujaa

Asteikko 1-5 tähteä

1. Miten tilaisuudesta viestiminen ja siihen kutsuminen onnistuivat mielestäsi?

Arvosana: 4,39

2. Miten arvioisit keskustelun onnistuneen?

Arvosana: 4,12

3. Mielestäsi järjestäjät onnistuivat keskustelun kuljettamisessa ja tilaisuuden ohjaamisessa?

Arvosana 4,39

4. Miten tila sopi mielestäsi keskustelutilaisuuden tarkoitukseen?

Arvosana 4,46

Palautetta keskustelusta

Palautetta antoi 41 osallistujaa, joista...

- 85 % koki, että tapahtuma lisäsi ymmärrystä aiheesta ja tuotti uusia oivalluksia.
- 61 % oli sitä mieltä, että keskustelun kesto oli sopiva. 31 % koki keskustelun liian lyhyeksi.
- 100 % oli sitä mieltä, että tällaisille keskusteluille olisi jatkossakin tarvetta.
- 95 % osallistuisi vastaavaan keskusteluun jatkossa ja suosittelisi sitä myös kaverille.

Poimintoja avoimista vastauksista

”[Pidin] kiireettömyydestä ja kuuntelemisesta. Omaan itsenään osallistumisesta.”

”Ehkä hieman liian pitkät toimintaohjeet ja esipuheet, vaikka toki hyvin tarpeelliset.”

”Jatkoa jos seuraa, vielä laajempi ja kirjavampi osallistujajoukko.”

”[Pidin] rauhallisuudesta ja kunnioituksesta.”

”Samanaikaisesta erilaisuudesta ja kommunikatiivisuudesta. Vapaudesta, avoimuudesta ja mahdollisuudesta kuunnella ja kommentoida. Sai myös olla eri mieltä.”

”Lissää tällästä”

”Näin keskustelemalla laitetaan Lahti kuntoon!”

**Kiitos kaikille
osallistuneille!**

**O
M
A
LAHTI**

[Facebook.com/lahdenkaupunki](https://www.facebook.com/lahdenkaupunki)

[Twitter.com/LahdenKaupunki](https://twitter.com/LahdenKaupunki)

www.lahti.fi/osallistujavaikuta